

Mapping mot Dewey

Kristine Aalrust Kristoffersen
k.a.kristoffersen@ub.uio.no

Mapping mot norsk WebDewey

Agenda

- Om prosjektet
- Hva er mapping?
- Relasjonstyper
- Mapping til WebDewey
- ccmapper

Om prosjektet

- UiO HumSam-biblioteket og Realfagsbiblioteket
- Humord og Realfagstermer mot norsk WebDewey
- Prosjektmidler fra Nasjonalbiblioteket

Mål for prosjektet

- Hovedmål: mappe vokabularene mot norsk WebDewey
- Utvikle programvare
- Utvikle metodikk for mapping mot Dewey

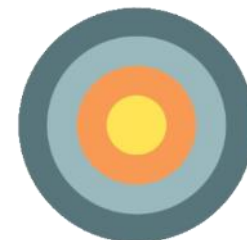
Status

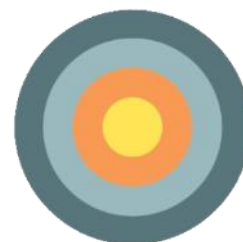
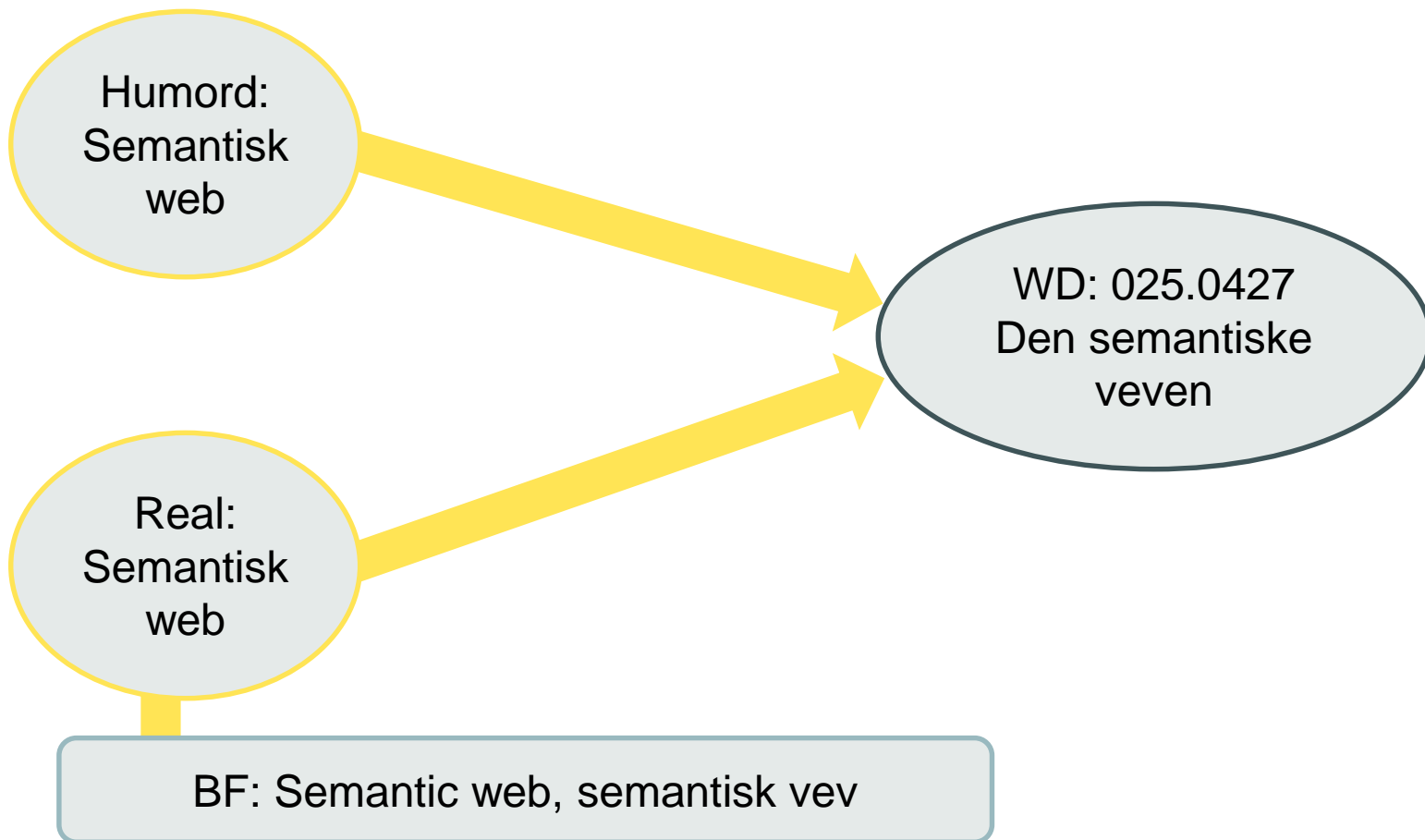
- ccmapper som eneste mappingverktøy
- EDUG recommendations
- Mappingmetodikk
- Over 13800 begreper mappet
- 36 000 mappinger
- Prosjekt «Mapping for sluttbrukertjenester»
- <https://lambda.biblionaut.net/stats>

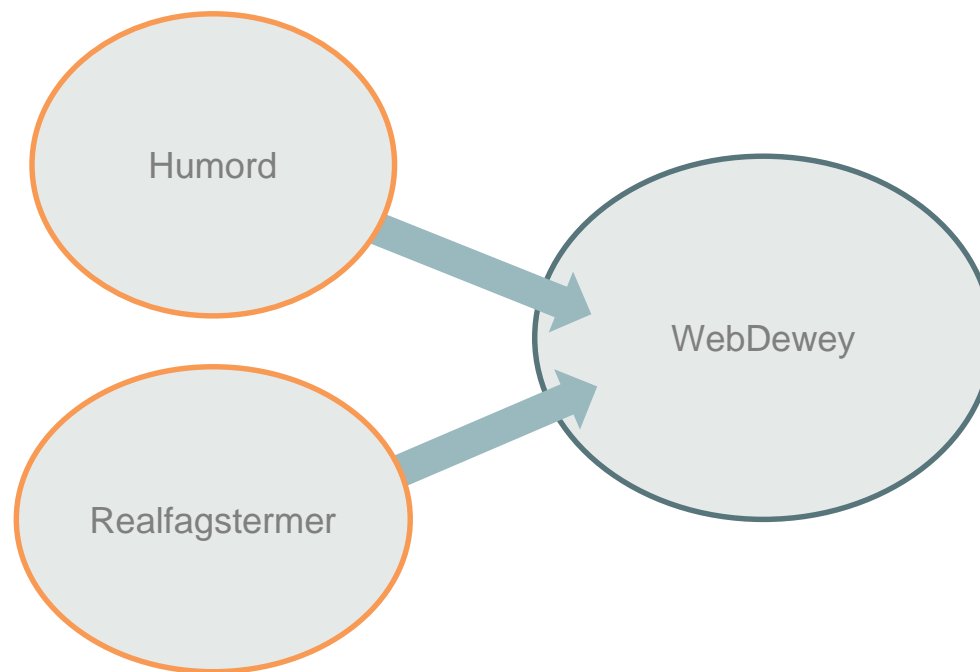
Hva er mapping?

«Mapping er en aktivitet hvor det etableres relasjoner mellom begreper i to ulike kontrollerte vokabularer. Man mapper fra et **kildevokabular** og finner korresponderende begreper i et **målvokabular**. Mapping brukes også til å benevne resultatet av en mappingaktivitet, dvs. relasjonen mellom et begrep i ett vokabular og en eller flere begreper i et annet vokabular.»

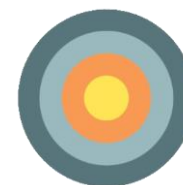
Fra: Styringsdokument for prosjektet «Mapping mot norsk WebDewey» ved Universitetsbiblioteket i Oslo, s.3

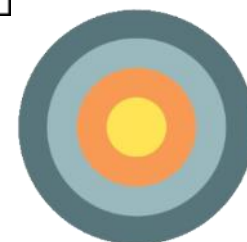
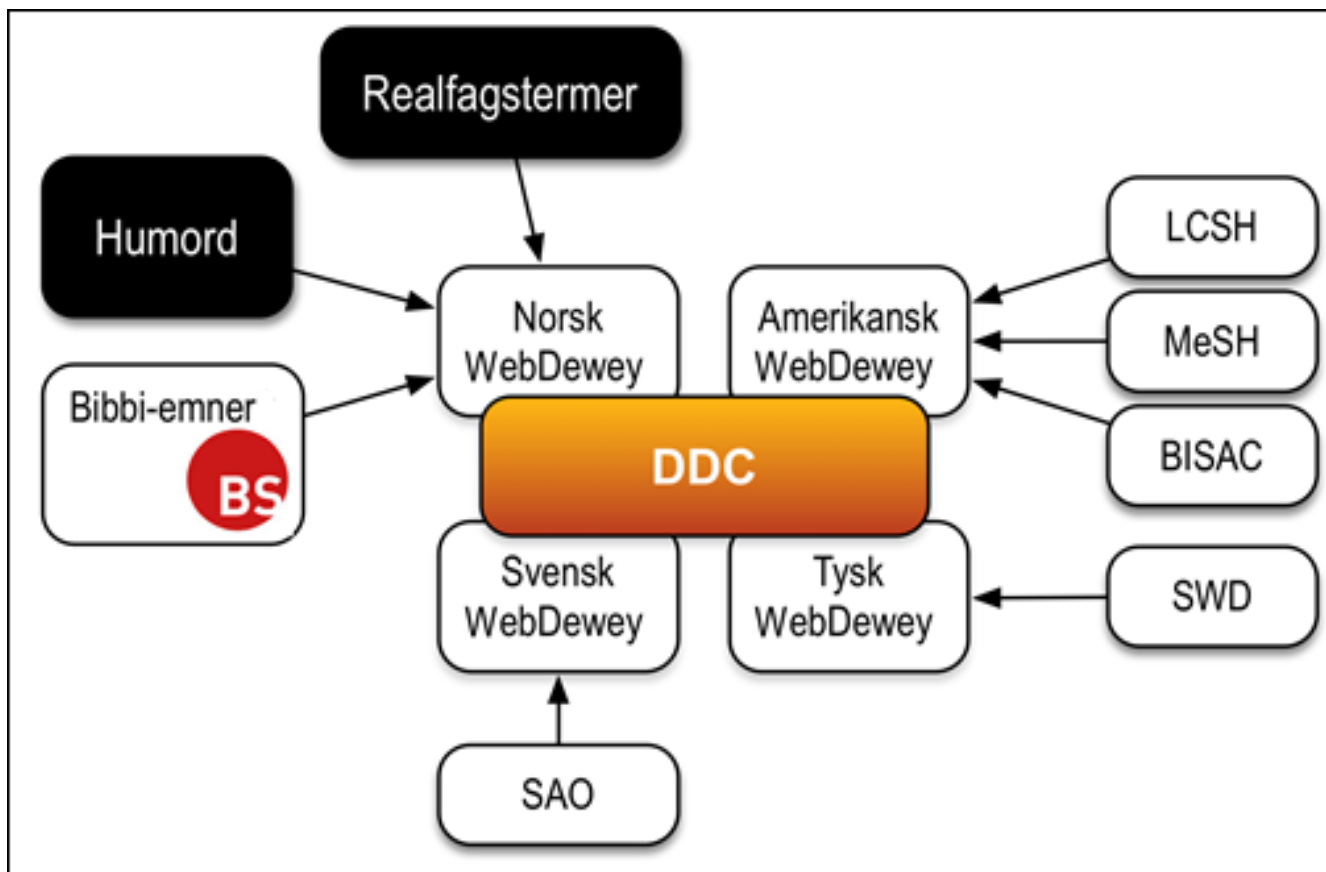

Mapping mot norsk WebDewey

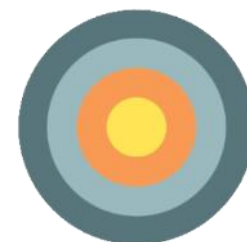

Mot Dewey: Nav-modellen

Om vokabularene

- Humord
 - Humaniora og samfunnsfag
 - Tesaurus
 - Bokmål
- Realfagstermer
 - Emneordsliste
 - Prekoordinert
 - Bokmål, nynorsk og engelsk

523.78 Formørkelser

- [500](#) Naturvitenskap
- [520](#) Astronomi
- [521-525](#) Astronomi
- [523](#) Bestemte himmellegemer og fenomener
- [523.3-523.7](#) Bestemte deler av solsystemet
- [523.7](#) Sola
- 523.78 Formørkelser**

Historikk

Kommentarer

Noter

Registertermer

[Formørkelser--sola](#)

Realfagstermer

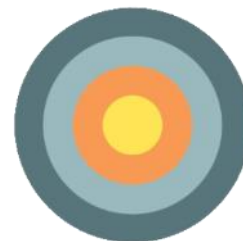
[Solformørkelser](#) [bokmål]

[Solar eclipses](#) [engelsk]

[Solformørkingar](#) [nynorsk]

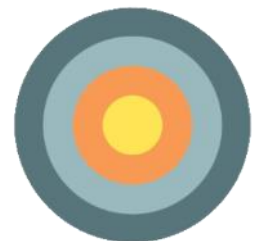
=EQ

Relasjoner

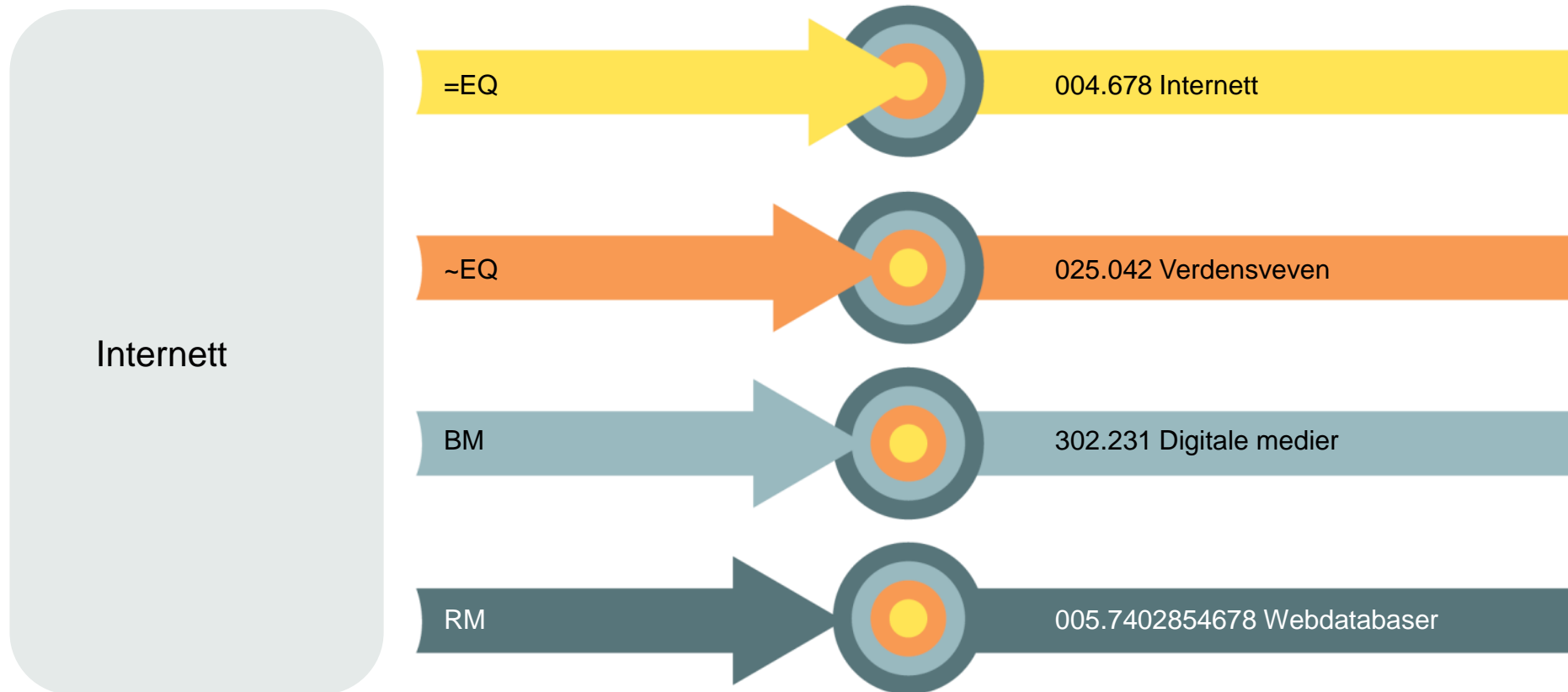

Relasjoner: ISO-standard

=EQ	Eksakt likhet, kilde- og målbegrep er identiske
~EQ	Ineksakt likhet, stort overlapp mellom kilde- og målbegrep
BM	Målbegrepet er et overordnet begrep
NM	Målbegrepet er et underordnet begrep
RM	Assosiativ relasjon

Bruk av relasjoner

Mer enn ordlikhet

- Begrepsomfang
- Emneord i kontekst
 - Se- og se også-henvisninger
 - Litteraturbelegg, bruk
 - Plassering

F.eks.: Rokker, Migrasjon

Mening i bruk

Fant 7 dokumenter om dette emnet med snevert søk. Search query: '{"subject":"Rokker","vocab":"realfagstermer"}'

[Biology of sharks and their relatives](#) (CRC Press 2004)

edited by Jeffrey C. Carrier, John A. Musick, and Michael R. Heithaus

Serie: CRC marine biology series

2 utgaver

[Haier](#)

[Rokker](#)

[Skater](#)

[Bruskfisker](#)

DDC: 597.3

[Reef sharks and rays of the world : a guide to their identification, behavior and ecology](#) (

by Scott W. Michael

[Trykt utgave ved UiO.](#)

Fant 3 dokumenter om dette emnet med snevert søk. Search query: '{"subject":"Rokker","vocab":"humord"}'

[Fjørstadrokken](#) (Fjørstad forl. 2012)

Kersti Fjørstad (red.) ; [foto: Roar Langø ... [et al.]]

[Trykt kopi ved UiO og 4 andre bibliotek.](#)

[Rokker](#)

[Møre og Romsdal](#)

[Håndverk](#)

[Fjørstad \(Stranda\)](#)

DDC: 746.1

DDC: 680.9481

DDC: 677.028

[Spinning wheels : spinners and spinning](#) (Batsford 1977)

Patricia Baines

[Trykt kopi ved UiO og 4 andre bibliotek.](#)

[Kunsthåndverk](#)

[Kunstindustri](#)

[Tekstilkunst](#)

[Rokker](#)

DDC: 677.028

DDC: 746.12

Mening i plassering

629.134351 Brensel

600	Teknologi
620	Teknikk (ingeniørfag)
629	Andre områder innen teknikk
629.1	Luft- og romfartsteknikk
629.13	Aeronautikk
629.134	Luffartøykomponenter og generelle teknikker
629.1343	Deler
629.13435	Motorer og brensel
629.134351	Brensel

Hva betyr begrepet?

- Emnesøk/litteraturbelegg
- Norart
- BS emner
- SNL
- Wikipedia
- Ethnolouge
- Classify
- Fagfolk
- ... OSV.

Mapping til Dewey

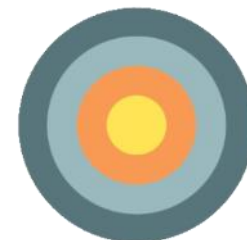
Mapping til Dewey

ISO 25964-2:2013

- Interoperabilitet fra tesaurus til andre vokabularer
- Publisert 2013
- Noe om mapping med prekoordinerte vokabularer, men egentlig ikke noe om klassifikasjonsskjema

EDUG recommendations

- European DDC Users Group
- Anbefalinger for mapping med DDC
- Anbefaler å følge ISO-standarden
- Anbefaler nav-modellen

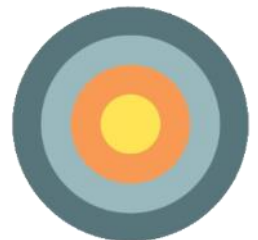
Spesielt for Dewey

- Retningslinjer: EDUG
- Alle relevante mappings (en-til-mange)
- Bygger der det er mulig og relevant

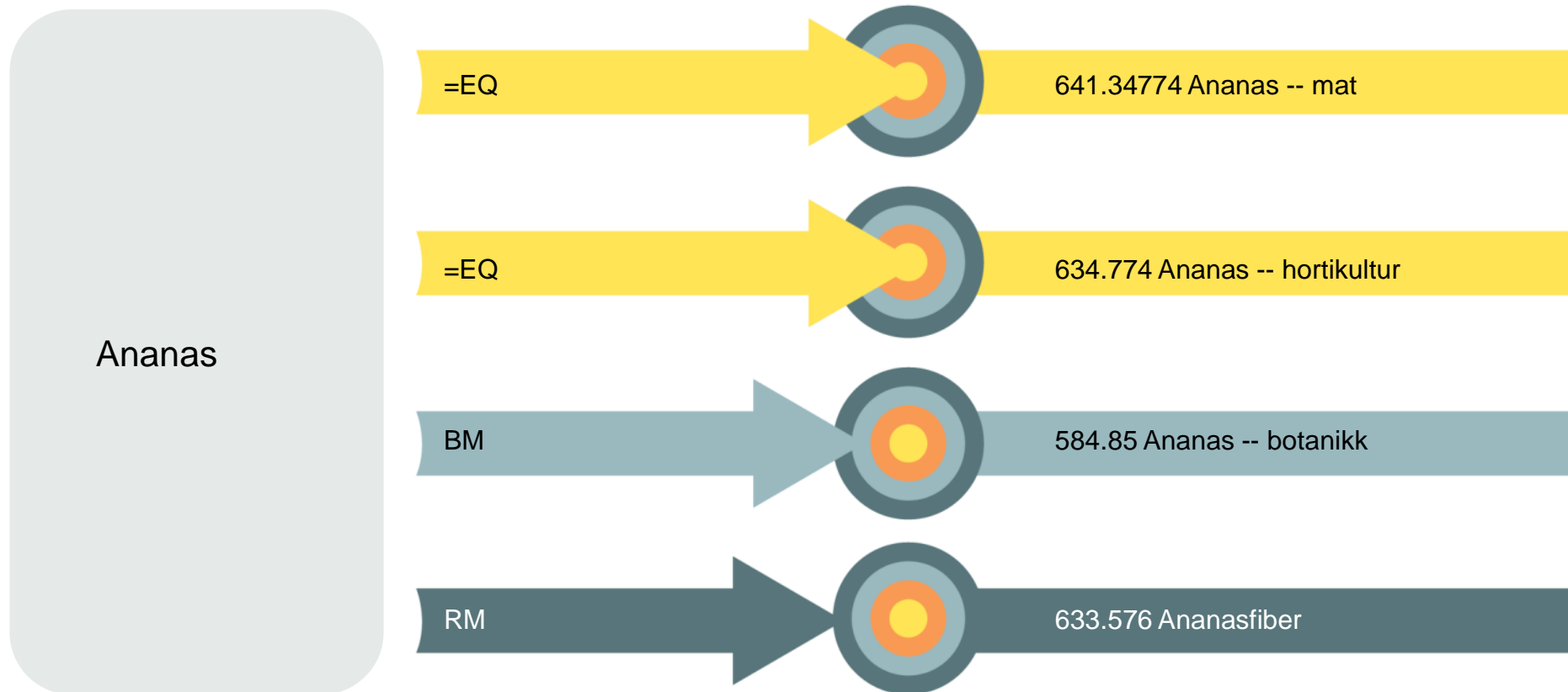

Sortering på fag og emne

- Klassifikasjonsskjema sorteres etter fag
- Tesauros sorteres etter emner
 - Ett begrep mappes flere steder
 - 2,6-2,7 mappinger pr. begrep

Mapping til fagområder

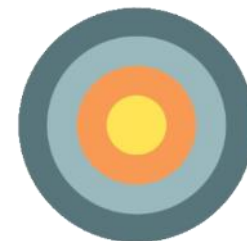
Alt skal mappes, men hvor?

- Dewey strikt sortering etter fag
- Vanskelig å mappe generelle og abstrakte emner
- Ikke alltid lett å plassere begreper uten konkret fagområde
- F.eks. Aroma, Mørke

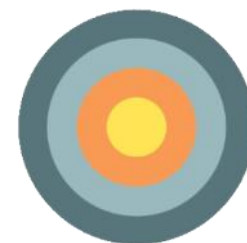
Hvorfor mappe?

- Flere søkeinnganger
- Felles verbale innganger
 - Søk på tvers
 - Bedre indekseringskonsistens
- Interoperabilitet
- Internasjonal vinn-vinn
- Utforskes videre i prosjektet «Mapping for sluttbrukertjenester»

ccmapper

- Utviklet i samarbeid med pansoft
- Lage, kontrollere, vedlikeholde mappinger
- Foreslår aktuelle mappinger
- Redigering og endringshåndtering
- Eksport og publisering (til WebDewey)

Takk for meg!

- All info om prosjektet på prosjektsidene:

<http://www.uio.no/for-ansatte/enhetssider/ub/prosjekter/mapping-mot-webdewey/>